

Emeritidag 2017: emeritus pro deo

Blijf je als emeritus actief in de kerk, in een al of niet betaalde functie? Hoe lang ga je door? Moet je van ophouden weten, en plaats maken voor de jongere generatie? Of is langer doorwerken juist aan te bevelen? Dat is het thema van de Emeritidag op woensdag 8 november 2017.

Jean-Jacques Suurmond

Emeritidag 2017

Datum:	8 november 2017
Locatie:	De Schakel te Nijkerk Oranjelaan 10
Opening:	11.00 uur
Zaal open:	10.00 uur
Sluiting:	15.00 uur, thee en frisdrank na afloop
Opgave:	Tot uiterlijk 1 november bnp@predikanten.nl
Bijdrage:	Leden en partners € 10,00 p.p., Niet-leden € 25,00
Overmaken:	NL13INGB0000064000

Inzet van emeriti: stimuleren of beperken?

In de protestantse kerken gingen de afgelopen jaren veel predikanten met emeritaat, de generatie van de naoorlogse geboortegolf. Dat zal ook de komende jaren gebeuren, in elk geval tot 2025. Er is een groot aantal emeritus-predikanten, die met hun ervaring de kerk kunnen dienen. De vraag is hoe dat op een goede manier kan gebeuren. En ook in hoeverre het wenselijk is. We hebben Haaije Feenstra, directeur van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk gevraagd zijn visie te geven op deze vragen. Het beleidsplan voor de Dienstenorganisatie 2017-2020 met de titel 'Dicht bij het hart' werd in mei 2016 door de synode aanvaard, en bevat de volgende passage over emeriti: "In de komende jaren zal een grote groep predikanten vanwege hun leeftijd met emeritaat gaan. Zij blijven echter predikant van de kerk en bevoegd tot de bediening van Woord en sacrament. Ook hebben zij een schat aan ervaring, die waardevol is om te worden ingezet ten behoeve van de gemeenten of hun jongere collega's. Daarom zal een pool van emeriti gevormd worden met predikanten die beschikbaar willen blijven voor werk in de gemeente en/of coaching. Zij kunnen bijvoorbeeld worden gekoppeld aan gemeenten die vanwege de krimp genoodzaakt zijn om naar een andere vorm van gemeente-zijn over te gaan. De Dienstenorganisatie zal de emeriti de ondersteuning bieden die hen aangesloten houdt bij nieuwe ontwikkelingen."

Daartegenover staat de roep van verschillende kanten om de inzet van emeriti juist te beperken, althans wanneer zij het werk

van dienstdoende predikanten verrichten (afgezien van het voorgaan in erediens-ten). Door de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd en de afschaffing van VUT-regelingen blijven predikanten nu al jaren langer werkzaam dan in het recente verleden. Minder inzet van emeriti zou helpen plaats te maken voor de volgende generatie. In die zin sprak de generale synode van de Protestantse Kerk in mei 2017 zich uit bij de behandeling van het rapport over de mobiliteit van predikanten. De synode vroeg om onderzoek naar de activiteit van emeriti en 'voorstellen die dit zo nodig kunnen beperken'. Hoe de vraag naar predikanten en de instroom van nieuwe predikanten zich zullen ontwikkelen laat zich overigens moeilijk voorspellen.

Spiritualiteit en verhalen

De thematiek zal ook van andere kanten worden belicht. In een korte bijdrage zal collega Suurmond het thema op zijn wijze belichten, vanuit een spirituele invalshoek. Suurmond is o.m. bekend van zijn columns in Trouw. Over de ouderdom schreef hij onder de titel 'Meer geluk dan grijsheid'. In het middagprogramma zal

Kees Posthumus

verhalenverteller Kees Posthumus ingaan op het thema van de dag met verhalen, fabels en liedjes.

Van harte welkom

Op de Emeritidag verwachten we niet alleen de emeriti, hun partners zijn eveneens van harte welkom. Ook nieuwe emeriti die zich wellicht nog wat jong voelen in dit gezelschap zijn welkom, net als dienstdoende collega's met belangstelling voor het thema. De dag wordt zoals in de vorige jaren gehouden in gebouw De Schakel in Nijkerk, dat zowel met de auto als de trein goed te bereiken is. ♦

Haaije Feenstra

Even voorstellen...

Nienke van Aniel

In 1982 werd ik, mijn naam bescheiden eer aandoend, geboren in Aniel (Noord-Brabant). Ik woon inmiddels al 13 jaar in Houten, samen met mijn man en onze twee kinderen van 7 en 5. Na mijn studie theologie in Utrecht heb ik als AIO bij de PThU gewerkt aan een promotiestudie over het Liedboek (2013). In 2015 heb ik mijn proefschrift verdedigd. Eveneens in 2015 ben ik bevestigd als predikant in algemene dienst (PKN). Via de mobiliteitspool ben ik uitgezonden naar Zeist, waar ik voor 4 jaar en 20 uur per week de NoorderLichtgemeente dien. Ik doe dat met groeiende verwondering over wat voor rol je als predikant soms mag spelen in het leven van mensen en het leven van een gemeente. Behalve moeder en predikant, ben ik eindredacteur van De Eerste Dag en geef ik het vak liturgiek bij theologische vorming voor gemeenteleden in Amsterdam.

Mijn proefschrift kende een discursieve benadering. Dat wil zeggen dat mijn basisaanname was dat de betekenis van allerlei begrippen (zoals 'geschiedenis', 'liturgie', 'gender', 'liedboek', enzovoort) nooit vastligt, maar in interactie binnen een bepaalde groep van betekenis wordt voorzien. Ik heb tientallen opnames van vergaderingen van de liedboekredactie geanalyseerd om te bepalen wat centrale begrippen waren en hoe hieraan in de vergaderingen voorlopige betekenis werd gegeven. Dat was spannend om te doen, omdat dit binnen de theologie (nog) geen algemeen gedeelde benadering was. Ook heeft het me gevoelig(er) gemaakt voor de kracht van taal,

met name – maar niet alleen – in de vorm van woorden.

Deze benadering hoop ik ook te gebruiken als bestuurslid van de BNP. Neem termen als 'mobiliteitspool', 'flexibilisering' en 'pionieren'. Wat voor werkelijkheid creëren zij? Wat voor beeld van kerken, van gemeente, van ambt wordt hiermee ge/bevestigd? Vragen waar ik graag over meedenk – ook vanuit een binnenperspectief als forenzende deeltijd dominee voor bepaalde tijd.

